

Универзитет у Бањалуци

Факултет политичких наука

Комисија за оцјену и одбрану завршног рада на другом циклусу

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА	
ПРИМЉЕНО:	11. 05. 2016
	608/16

НАУЧНО-НАСТАВНОМ ВИЈЕЋУ ФАКУЛТЕТА ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

ПРЕДМЕТ: Извјештај о оцјени завршног мастер рада кандидаткиње Мирјане Шмитран

Научно-наставно вијеће Факултета политичких наука Универзитета у Бањалуци је на својој сједници одржаној дана 14.11.2013. године, одлуком број 08/3.2006/13 именовало Комисију за оцјену и одбрану завршног рада на другом циклусу студијског програма кандидаткиње Мирјане Шмитран, на тему „Специфичности политичко-правног система заштите људских права и слобода у Босни и Херцеговини у односу на међународноправну заштиту“ у сљедећем саставу:

1. Проф. др Радомир Нешковић, ванредни професор, ужа научна област Компаративна политика, Независни универзитет Бања Лука, предсједник,
2. Доц. др Александар Савановић, доцент, ужа научна област Политичка теорија, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци, члан и
3. Проф. др Љиљана Мијовић, ужа научна област међународно јавно право, Правни факултет у Бањалуци, ментор.

Након што је прегледала и анализирао завршни рад кандидаткиње, Комисија подноси Научно-наставном вијећу Факултета политичких наука у Бањалуци сљедећи

ИЗВЈЕШТАЈ

о оцјени завршног рада на другом циклусу студија под називом „Специфичности политичко-правног система заштите људских права и слобода у Босни и Херцеговини у односу на међународноправну заштиту“

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Мирјана Шмитран рођена је 20.01.1988. године у Босанској Градишци. Основну школу завршила је у Новој Тополи, а по окончању средње економске школе у Босанској Градишци, академске 2007/2008 године уписала је Филозофски факултет у Бањалуци, Одсјек за политичке науке. Дипломирала је 08.07.2011. године са просјечном оцјеном 8,50. Академске 2011/2012 уписала је мастер студије на Факултету политичких наука Универзитета у Бањалуци, Одсјек политикологија, смјер међународних студија. Током студија биле је полазник програма Љетна школа родне равноправности 2011. године, у организацији Џендер центра Владе Републике Српске, као и програма „Изазови демократије у мултикултурним друштвима“ 2013.године, у организацији Швајцарске агенције за развој и сарадњу у БиХ, Универзитета у Цириху и Центра за демократске студије у Арау. Живи у Босанској Градишци.

УВОД

Завршни мастер рад кандидаткиње има 137 страна и подијељен је у, поред Увода, седам поглавља. На крају рада налази се библиографија од 71 извора (стране и домаће монографије), 29 пресуда и одлука Уставног суда БиХ, 40 пресуда и одлука Европског суда за људска права, једне Одлуке Комитета УН за људска права и 11 интернет извора.

Приказ структуре рада

Увод

І ПОЈАМ, ПРИРОДА И ПОДЈЕЛА ЉУДСКИХ ПРАВА

1. Појам људских права
2. Природа људских права-теорије о људским правима
 - 2.1. Религијске доктрине
 - 2.2. Позитивизам
 - 2.3. Теорија природног права (натурализам)
 - 2.4. Марксизам
 - 2.5. Утилитаризам
 - 2.6. Конституционализам
3. Подјела људских права

II МЕЂУНАРОДНОПРАВНА ЗАШТИТА ЉУДСКИХ ПРАВА И СЛОБОДА

1. Положај човјека у међународном праву-од објекта до субјекта
2. Заштита људских права и слобода на универзалном нивоу
 - 2.1. Документи за заштиту људских права и слобода усвојени у оквиру Организације уједињених нација
 - 2.2. Међународни органи за заштиту људских права и слобода
 - 2.2.1. Савјет за људска права Уједињених нација
 - 2.2.2. Комитет за људска права Уједињених нација
 - 2.2.3. Међународни кривични суд
3. Заштита људских права и слобода на регионалном нивоу
 - 3.1. Европски систем заштите људских права и слобода
 - 3.2. Афрички систем заштите људских права и слобода
 - 3.3. Амерички систем заштите људских права и слобода

III ПОЛИТИЧКО-ПРАВНИ СИСТЕМ ЗАШТИТЕ ЉУДСКИХ ПРАВА И СЛОБОДА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

1. Устав БиХ – правна природа и политички услови настанка
2. Нормативно успостављен политичко-правни систем заштите људских права и слобода у БиХ – монизам и примат међународног права
3. Улога Европске конвенција за заштиту људских права и слобода у систему заштите основних људских права и слобода у БиХ
4. Улога Анекса и Дејтонског мировног споразума у систему заштите људских права и слобода у БиХ

IV ГРАЂАНСКА И ПОЛИТИЧКА ПРАВА И СЛОБОДЕ У БИХ-НОРМАТИВНА И СТВАРНА ЗАШТИТА

1. Грађанска права и слободе
 - 1.1. Право на живот
 - 1.2. Право лица да не буду подвргнута мучењу или нехуманим и понижавајућим поступцима или казнама
 - 1.3. Право лица да не буду држана у ропству или потчињености или обављају принудни или обавезни рад
 - 1.4. Право на слободу и безбједност личности
 - 1.5. Право на правично суђење

- 1.5.1. Забрана ретроактивности кривичног законодавства
- 1.6. Право на приватни и породични живот, дом и преписку
- 1.7. Слобода мисли, савјести и вјероисповијести
- 1.8. Слобода изражавања
- 1.9. Право на слободу кретања и избора пребивалишта
- 2. Политичка права и слободе
 - 2.1. Слобода мирног окупљања и слобода удруживања
 - 2.2. Право на слободне изборе
 - 2.2.1. Бирачко право
 - 2.3. Право на приступ јавној служби

V ЗАБРАНА И ПРИСУСТВО ДИСКРИМИНАЦИЈЕ У БИХ

- 1. Забрана дискриминације у БиХ
- 2. Присуство дискриминације у БиХ
- 3. Може ли се ријешити проблем дискриминације у БиХ?

VI ИНСТИТУЦИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ЉУДСКИХ ПРАВА И СЛОБОДА У БИХ

- 1. Институције за заштиту
 - 1.1. Уставни суд БиХ
 - 1.1.1. Дом за људска права БиХ
 - 1.1.2. Комисија за људска права при Уставном суду БиХ
 - 1.2. Омбудсман за људска права БиХ
 - 1.3. Министарство за људска права и избјеглице у Савјету министара БиХ
- 2. Европски суд за људска права и његова улога у систему заштите људских права и слоода у БиХ

VII ПОШТОВАЊЕ ЉУДСКИХ ПРАВА И СЛОБОДА У БИХ-СТВАРНОСТ ИЛИ МИТ?

ЗАКЉУЧАК

БИБЛИОГРАФИЈА

ПРЕДМЕТ ИСТРАЖИВАЊА

Предмет истраживања у овом завршном раду био је политички и правни оквир поштовања основних људских права и слобода у Босни и Херцеговини, при чему је кандидаткиња у свом истраживању кренула од основних теоријских постулата, преко механизма за заштиту основних људских права и слобода, па до практичног аспекта (не) поштовања истих у Босни и Херцеговини.

Хипотетички оквир рада

Основна хипотеза рада јесте постојање јаза између нормативног и стварног у погледу поштовања и заштите основних људских права и слобода у Босни и Херцеговини, с обзиром на чињеницу да БиХ има политичко-правне оквире поштовања људских права и слобода који нормативно удовољавају општепризнатим стандардима, али се у пракси не поштују у мјери и на начин како је нормативом предвиђено.

Методолошки оквир рада

У постављању основне хипотезе и доказивању исте, кандидаткиња је користила читав низ методолошких оквира и у свом раду кренула од теоријски општеприхваћених сазнања, преко анализе не само прописа, већ и низа пресуда и одлука како Уставног, тако и Европског суда за људска права, чиме је доказивање основне хипотезе учињено детаљним и научно прихватљивим. Она се у свом раду користила како компаративним, тако и историјским, телеолошким и дедуктивним методом, чиме је створила добар основ за доношење закључака у завршном поглављу рада.

Резултати истраживања и закључак

Иако очекивани, резултати истраживања имају тежину добро аргументованих и то се може сматрати највећом вриједношћу овог рада. Закључак до којег је кандидаткиња дошла није иновативан, али је чврсто утемељен и научно вриједан, с обзиром на компарацију нормативног и стварног на којој се сам рад заснива. Значају рада увелико доприноси чињеница да је кандидаткиња упоредо анализирала правне прописе и политичку стварност система и механизма заштите основних људских права и слобода у Босни и Херцеговини, те да је у свом истраживању једнаку пажњу поклонила како правној, тако и политичкој страни проблема.

РЕЗУЛТАТИ И НАУЧНИ ДОПРИНОС ИСТРАЖИВАЊА

Значају овог рада увелико доприноси сам избор теме којом се кандидаткиња бавила у току израде, јер се ради о проблематици која је не само актуелна, већ представља и камен спотицања, како у функционисању саме Босне и Херцеговине (у оквиру структуре постављене Дејтонским мировним споразумом), тако и у погледу положаја Босне и Херцеговине у Савјету Европе, или шире посматрано, на европској политичко-правној сцени. Шира јавност јесте свјесна истог проблема, као и потребе његовог рјешавања, међутим, ријетки су примјери подробне анализе ове проблематике, који су притом политички неострашћени. Значај овог рада огледа се, између осталог и у томе што се кандидаткиња усудила да изврши двоструку (политичку и правну) анализу и понуди закључке, који иако видни, нису баш у великом броју научних истраживања обрађени на адекватан и науци прихватљив начин. Спој метода којима се користила, мјешавина приступа проблематици и, на крају, специфична правно-политичка компонента, извјесно су вриједности

овог рада који би могао бити користан не само онима које ова проблематика занима са научног становишта, већ и онима који се овим питањем баве у пракси.

ЗАКЉУЧАК И ПРИЈЕДЛОГ

Комисија сматра да је кандидаткиња Мирјана Шмитран провела истраживање у потпуности у складу са пријављеном темом, да њен рад садржи све неопходне елементе научног, те да представља самостално дјело. Рад у потпуности задовољава потребну структуру и садржи како полазне, тако и завршне тезе, које је кандидаткиња детаљно обрадила, од теоријских категорија (дио који се односи на теоријске поставке људских права), па до конкретних пресуда како домаћих, тако и Европског суда за људска права.

Имајући у виду изложено, Комисија

ПРЕДЛАЖЕ

Научно-наставном вијећу Факултета политичких наука Универзитета у Бањалуци да Мирјани Шмитран одобри јавну одбрану мастер рада на тему „Специфичности политичко-правног система заштите људских права и слобода у БиХ у односу на међународноправну заштиту“.

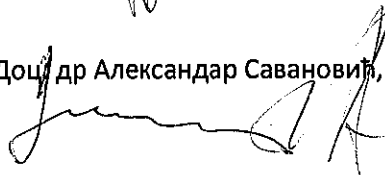
Бањалука, 20.април 2016.

КОМИСИЈА:

1. Проф. др Радомир Нешковић, председник,

2. Доц. др Александар Савановић, члан и

3. Проф. др Љиљана Мијовић, ментор.

